

számadógulyás és számadójuhász, számadókanász (szegődményes iparosok) összes kategóriái, nevezetesen: ács, asztalos, bográn, kovács (gépkovács), kádár, kőműves, lakatos (géplakatos), szíjgyártó, stb., szeke-resbéres, szertáros, szérúpásztor, (állandó szőlőmunkás),

tanyás (majoros), tehenesgazda (tehenész), tejellenőr, tejkezelő, tenyészapaállat-gondozó pásztor (községeknél, legeltetési társulatoknál, stb.), tisztii kocsis, traktorgépész (l. a rendelet vonatkozó részeit),

udvaros,

vadőr, vajmester, vincellér, vincellérbojtár stb.

Jegyzet: Minthogy a fenti felsorolás csakis tájékoztató kimutatás-jellegű, az összeírásba azok a gazdasági cselédkategóriák is *felveendők*, melyek a fenti felsorolásban esetleg nem *szerepelnek*.

I R O D A L O M

William Beebe: Dschungelleben. Forscherfreuden in Guyanas Urwäldern. 240 oldal, 16 fénykép. F. A. Brockhaus kiadása Leipzig, Querstrasse 16. Ára egész vászonkötésben 6 R. M.

A legtöbb ember vágyainak netovábbja az örök tavasz országa, hol szerinte csak öröm és vígság, boldogság és megelégedés lakozik. Pedig ez a hit téves. Valahol olvastam, hogy főként nekünk, kik a mérsékelt éghajlat szülöttei és lakói vagyunk, klímánknak örök tavasszá való átváltozása kínos gyötrelmeket és az idegrendszer megbomlását idézné elő.

Az örök tavasz dzsungeljének nevezi a szerző fentemlített művében az általa bejárt és tanulmányozott részét Guayanának, melyben az Eldorádó-t, türdérországot, aranyországot keresték a középkor kalandorai.

Ha nem is aranyban, de növényzetének bújóságával és állatvilágának fajokban és egyedekben való bőségével valóban igazi eldorádó ez az ország, melynek őserdeiben rejlı rengeteg értékes faanyag értékesítése a szállítóberendezések és eszközök teljes hiánya miatt ma egyáltalán lehetetlen és így a legértékesebb faanyag is az enyészeté, pedig, mint azt a szerző mondja: „Übrigens ist mein Laboratoriumstisch auch aus Mahagoni gefertigt, weil das hier in Dschungel von Britisch-Guyana das billigste Material für Bretter ist.”

A kiváló kutató ebben a könyvében vizsgálatairól a természet iránt érzett meleg szeretettel, jóízű humorral ír az állatvilágról, melynek életnyilvánulásait nyitott szemmel és finom érzéssel mutatja.

F. M.

Prof. Dr. I. Thienemann: Von Vogelzuge in Rossitten. 174 oldal, 53 képpel és 3 rajzzal. 1931. I. Neumann kiadása Neudamm. Ára kötve 8 R. M.

Többször tapasztaltam, hogy hivatalos és magánlátogatóim közül a mélyebben érzők és a természetet kedvelők figyelmét nem kerüli ki a dolgozószerobám falán függő madárvonulási térkép, melyet Schenk Jakob szerkesztett 1928. évben. Ebből is látom, hogy a legtöbb emberben megvan az érzék a madár sorsa, a madárnak korábban oly titokzatosnak feltűnt vándorlása iránt. Ma már a madár vándorútjai nagyobbára ismeretesek, aminek megállapításában jelentős része van a mi neves Madártani Intézetünknek és a híres német rossitteni megfigyelőállomásnak.

Az utóbbi intézetnek volt sok éven át igazgatója Prof. Dr. I. Thienemann, ki néhány évvel ezelőtt „Rossitten. Drei Jahrzehnte auf der Kurischen Nehrung” című felette érdekes könyvében közreadta ott a Keleti-tenger mellett tett háromévtizedes megfigyeléseit, melyek nem kizárólag a madárvilágra vonatkoznak, hanem melyek révén betekintést kapunk a vidék különlegességeibe, a lakosság éltviszonyaiba s mivel Thienemann egyszemélyben vadász is, a vadászható állatokról és a vadászat nemes szórakozásairól sem feledkezik meg; mindezt pedig oly vonzóan tárja elénk, hogy ellenállhatatlan vágyat érezünk ugyanazt megismerni, ugyanazt átélni.

Éppen ez teszi kimagaslóan becsessé a művet.

A fenti cím alatt közölt és most megjelent, újabb könyve tudományos jellegű és rengeteg kísérletéről számol be: ennek ellenére még sem száraz adathalmaz, sem nem unalmas értekezés, hanem népszerűen, hangulatosan és az ügy iránt érzett végtelen nagy szerettel megírt komoly munka, melyet az első mű olvasói érdeklődéssel vártak a szerzőtől.

A mű tartalmáról fogalmat szerezhet mindenki már akkor is, ha csupán a következő főbb fejezetekről emlékezem meg: kísérletek a madarak tájékozódásáról, a gólyák megtelepítéséről; vizsgálatok a fecskék repülésének sebességéről és tájékozódó képességéről, a madarak vonulásának magasságáról; a szalonka vonulásáról szóló megfigyelések stb.

Mindezek oly kérdések, melyek iránt minden művelt ember érdeklődik. F. M.

Das Tier und sein Schicksal. A közismert zürichi cég, Orell Füssli könyvkiadóvállalat a fenti cím alatt érdekes és eredeti könyvsorozat kiadását tervezi, mely nemcsak minden igazi természetbarátnak, hanem a természettől távol élő, minden nemesen érző embernek kedves olvasmánya és valóságos felüdülése lesz.

Nem a rajongó regényíró képzeletéből pattant lehetetlen történetek ezek, hanem a természetben, az erdőben élő, a mindennapi fátért küzdő, életéért remegő és fiait szerető gonddal becéző állatnak a természet kérlelhetetlen és megmásíthatatlan törvényei szerrint lefolyó küzdelmei tárulnak itt szemünk elé.

Most egyszerre két kötet jelent meg.

Az első *H. Mortimer Batten: Tiere begegnen uns.* Warwick Reynolds 27 rajzával. 182 oldal. Ára 5.25 frank.

Az állat szenvedései, küzdelmei a létért, az élet- és fajfenntartás izgató kérdései, a szeretet és ragaszkodás, a féltés és gond mind-mind érdekesen és izgatóan vannak tárgyalva és oly mesteri kézzel rajzolt keretben és hangulatos környezetben leírva, hogy mi, az erdő szerelmesei, a könyv olvasásával még közelebb érezzük magunkat az erdő lakóihoz.

A második *F. St. Mars: Tier unter Tieren.* 197 oldal, Warwick Reynolds 34 rajzával. Ára 5.25 frank.

Az előbbi könyvben foglalt leírásokhoz hasonló ennek a műnek a tartalma is, de talán még jobban belemélyed ennek szerzője az állati élet rejtelmeibe, ami csak úgy volt lehetséges, hogy minden idejét, zsenge gyermekkorától egészen oly korán, már 1921. évben bekövetkezett haláláig, előbb az állatkertben, majd az erdőn és mezőn töltötte éjjel és nappal, verőfényben és zord időben.

A szerző nem ruhazza fel emberi tulajdonságokkal az állatot, nem is az ember környezetében tartózkodó, az emberhez szokott állat élete és viszontagságai érdeklik őt, hanem künn a nagy természetben magára hagyott, egymással viaskodó, kiméletet nem ismerő állat életét, szeretetét és halálát figyelni és rajzolja meg nem változtatható sorsát.

K Ü L Ö N F É L É K

SZEMÉLYI HÍREK.

A magyar királyi földművelésügyi miniszter előterjesztésére *csicserei Ormos Zsigmond* főerdőtanácsosnak a hazai erdőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi gazdasági főtanácsosi címet adományozom.

Kelt Budapesen, 1931. évi október hó 28. napján.

Horthy s. k.

Ivány Béla s. k.

Kivonat a „Földművelési Értesítő” 21. számából: A magyar királyi földművelésügyi miniszter a minisztertanács hozzájárulásával *Papp Béla* miniszteri tanácsost az 1925. évi 7000. M. E. sz. rendelet 8. pontjában foglalt felhatalmazás alapján a szolgálat érdekében, további intézkedésig a tényleges szolgálatban visszatartotta.

A magunk részéről örömmel üdvözljük a minisztertanács elhátározását, mer úgy érezzük, hogy a mai nehéz időben a mostani főosztályfőnök széles látókörére, szaktudására, tapasztalataira és meg-